

A

Alternativní palivo

Některé druhy odpadu lze upravit a dále využívat jako takzvané alternativní palivo. Jedná se o odpady, kde by využití materiálu nebylo efektivní nebo možné. Zařízeními, kde se může alternativní palivo použít, jsou cementárny a některé teplárny. Dochází zde totiž ke spalování za vysokých teplot (přes 800°C). Díky dalším reakcím, dochází také k čištění spalin.

B

Barevné kontejnery

Kontejnery na tříděný odpad - obvyklé barevné označení je modrá - papír, žlutá - plast, zelená - sklo barevné, bílá - sklo čiré, oranžová - nápojový karton. V poslední době se u těchto kontejnerů stále častěji vyskytuje i červený na elektrospotřebiče.

Biologický odpad = přírodní odpad

Odpad, který je v přírodě bezezbytku rozložitelný. Zejména zbytky potravin, tráva, listí, větvičky. Tento odpad je možné dávat na kompost.

Bioodpad

Zkrácená slova pro biologický odpad, kdy se využívají pro odpady z přírody, které můžeme na zahrádce umístit na kompost. Ve městech se stále častěji objevují hnědé popelnice, které jsou pro sběr tohoto druhu odpadu určeny.

D

Domovní odpad

Všechny odpad, který vzniká v domácnostech. Tento odpad je jednou složkou komunálního odpadu. Nejčastěji se jedná o různé obaly, může to být i něco rozbitého, starého nebo již neúčinného. Domovní odpad se dále dělí na odpad využitelný, biologický, nebezpečný a zbytkový.

Drenážní vrstva

Drenážní vrstva má za úkol zajistit odvodnění. Tyto vrstvy jsou tvořeny ze štěrku a kamínků - mezi nimi má voda dostatek prostoru. Odvod vody do jímky zajišťuje soustava trubek.

Druhotné suroviny

Druhotnou surovinou jsou látky a předměty, které se dají využít na výrobu nových věcí. Jejich využitím se zmenšuje potřebné množství primárních surovin a navíc může dojít k úspoře energie. Druhotná surovina vzniká na třídících linkách, kde dochází k úpravě vytríděného odpadu z barevných kontejnerů.

E

EKO-KOM

Společnost, která provozuje systém sběru a recyklace obalových odpadů. Do systému EKO-KOM je zapojena většina obcí v České republice a 98% obyvatel ČR tak má možnost třídít odpad.

Elektroodpad

Elektroodpad může každý zdarma odevzdat na sběrném dvoře, při mobilním svozu, do nádob na drobný elektroodpad nebo v prodejně při nákupu nového přístroje.

Energetické využití odpadu

Odpady, které nelze recyklovat, je vhodné využít pro výrobu energie. Aby nedocházelo k poškozování ovzduší, je tato přeměna možná pouze ve specializovaných zařízeních, tzv. ZEVO (zařízení pro energetické využití odpadů). Řízeným spalováním odpadů lze zajistit minimalizaci celkového objemu odpadů.

G

Granulát

Materiál, který se vyrábí většinou z ropy a využívá se k výrobě plastů. Pro výrobu různých plastů slouží různé granuláty

H

Horní výsyp

Způsob výsypu pro kontejnery, které mají víko - při vyklápění se víko otevře a mechanismus svozového vozu převrátí kontejner kolečky vzhůru.

HDPE - vysokohustotní polyethylen

Tento druh polyethylenu je známý především z lahví od šamponů, aviváží a podobných obalů.

I

Inertní odpad

Tyto odpady nejsou pro přírodu nebezpečné, stále se však jedná o odpady, takže je nemůžeme volně do přírody odkládat. Spadá sem stavební suť nebo výkopová zemina.

K

Kompostování

Aerobní proces (za přístupu vzduchu), při kterém se přírodní odpady přeměňují na kompost. Kompostování zajišťuje, aby se živiny vrátily zpět do přírody. Bioodpady se kompostují v kompostárnách nebo doma na kompostu.

Komunální odpad

Souhrnné označení pro odpad, který vytvářejí občané na území obce. Patří do něj odpad domovní, živnostenský odpad, odpad z veřejných košů, odpad z čištění silnic a údržby parků.

L

LDPE - nízkohustotní polyethylen

Tento druh plastu je známý především v podobě různých fólií, sáčků a tašek.

M

Místní systém sběru odpadu

System tříděného sběru si volí každá obec sama dle svých místních podmínek a zvyklostí. Někde se sbírají například plasty dohromady s nápojovým kartonem, jinde zvlášť, apod. Záleží také na technických podmínkách třídící linky v okolí. Proto je důležité vždy sledovat značení na nádobách.

Mobilní sběr (mobilní svoz)

Pro některé druhy odpadu se využívá tento způsob sběru. Místo uložení do kontejneru pro odpady přijede automobil se řidičem, který odpady vybere přímo od lidí.

N

Nápojový karton

Správný název pro krabice od džusů, mléka a podobně. Tyto obaly se skládají z několika materiálů.

Nebezpečný odpad

Chemikálie, jedy, barvy a další nebezpečné látky a jejich obaly nesmíme vyhazovat do obyčejné popelnice. Tento odpad se sbírá na sběrných dvorech nebo pomocí mobilního sběru. Nebezpečné látky jsou obvykle na obalu označeny oranžovou výstražnou značkou.

O

Odpad

Věc, které se člověk zbavuje nebo má úmysl se jí zbavit.

Odpad biologický = přírodní odpad

Odpad, který je v přírodě bezzbytku rozložitelný. Zejména zbytky potravin, tráva, listí, větvičky. Tento odpad je možné dávat na kompost.

Odpad domovní

Všechny odpad, který vzniká v domácnostech. Tento odpad je jednou složkou komunálního odpadu. Nejčastěji se jedná o různé obaly, může to být i něco rozbitého, starého nebo již neúčinného. Domovní odpad se dále dělí na odpad využitelný, biologický, nebezpečný a zbytkový.

Odpad inertní

Tyto odpady nejsou pro přírodu nebezpečné, stále se však jedná o odpady, takže je nemůžeme volně do přírody odkládat. Spadá sem stavební suť nebo výkopová zemina.

Odpad komunální

Souhrnné označení pro odpad, který vytvářejí občané na území obce. Patří do něj odpad domovní, živnostenský odpad, odpad z veřejných košů, odpad z čištění silnic a údržby parků.

Odpad nebezpečný

Chemikálie, jedy, barvy a další nebezpečné látky a jejich obaly nesmíme vyhazovat do obyčejné popelnice. Tento odpad se sbírá na sběrných dvorech nebo pomocí mobilního sběru. Nebezpečné látky jsou obvykle na obalu označeny oranžovou výstražnou značkou.

Odpad objemný

Odpady natolik velké nebo těžké, že je není možné uložit do běžné popelnice nebo kontejneru. Patří sem zejména kusy nábytku, matrace, koberce a další podlahové krytiny nebo jiné objemné předměty z domácnosti. Objemný odpad se ukládá do velkoobjemových kontejnerů nebo na sběrné dvory.

Odpad průmyslový

Označení skupiny odpadu, který vzniká při průmyslové výrobě. Využitelná část tohoto odpadu se přímo ve výrobních závodech recykluje.

Odpad tříděný

Odpad, který byl uložen do barevných kontejnerů nebo na zvláštní místa. Tento odpad se odváží na dotřídění a následně k využití.

Odpad využitelný

Takový odpad, který lze dále zpracovat, recyklovat. Tento odpad se musí odkládat na zvláštní místa – barevné kontejnery, pytle, sběrné dvory nebo výkupny. Využitelný odpad nesmí obsahovat zbytky potravin nebo být jinak znečištěn.

Odpad zbytkový

Tento odpad je opakem odpadu využitelného – jedná se o odpad, který není možné recyklovat, a proto nemá smysl ho třídít. Mělo by se jednat o odpad, který nám zbyl po vytrídění odpadů využitelných. U tohoto odpadu není škoda, když skončí na skládce. Jeho nejlepším využitím je většinou využití energetické.

Odpad zemědělský

Odpady, které vznikají při zemědělské výrobě. Většina těchto odpadů je v zemědělství i

zpracována - největší část tvoří přírodní odpady.

Odpad živnostenský

Živnostenský odpad vzniká nevýrobní činností právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obcí, např. v úřadech, kancelářích, ve veřejných stravovacích zařízeních, apod.

P

PET - polyethylentereftalát

Materiál, který se využívá pro výrobu plastových lahví na nápoje.

Průmyslový odpad

Označení skupiny odpadu, který vzniká při průmyslové výrobě. Využitelná část tohoto odpadu se přímo ve výrobních závodech recykluje.

Příměs

Pokud něco sbíráme (v našem případě konkrétní druh odpadu), tak vše ostatní je příměs. Když měla v pohádce Popelka vysbírat hrách, tak byl popel nežádoucí příměsí.

Přírodní odpad

Odpad, který je v přírodě bezezbytku rozložitelný. Zejména zbytky potravin, tráva, listí, větvičky. Tento odpad je možné dávat na kompost.

PP - polypropylen

Jedná se o druh plastu, ze kterého se vyrábí například přepravky, víčka, krabičky a mnohé další výrobky.

PS - polystyren

Druh plastu, který je známý především ze stavebnictví - používá se například k zateplování fasád. Vyniká totiž skvělými tepelně - izolačními vlastnostmi. Z jiné formy polystyrenu mohou být například kelímky, příbory nebo jednorázové nádoby.

R

Recyklát

Druhotná surovina, která vzniká z odpadu a je jí možné využít pro další výrobu.

Recyklace

Proces, při kterém jsou odpady využity pro výrobu něčeho nového.

Regranulát

Druhotná surovina, která vzniká recyklací plastů. Přidává se ke granulátu a využívá se pro výrobu nových plastových výrobků. Z různých plastů se vyrábějí různé regranuláty.

Rekultivace

rekultivací se rozumí uvedení místa, zpravidla dotčeného lidskou činností, do souladu s okolím a obnovení funkčnosti povrchu a terénu. Rekultivují se třeba skládky, kdy se z hromad odpadů stane hezky upravená travnatá plocha, která nijak nenarušuje okolní prostředí a je v jeho souladu.

Ropa

Základní surovina pro výrobu mnoha výrobků, téměř všech plastů. Většina ropy se musí do ČR dovážet, zásoby této suroviny jsou omezené.

S

Sběrné hnízdo (sběrné místo)

Místo, kde je shromážděno více kontejnerů na tříděný (případně i směsný) odpad. Průměrná vzdálenost k těmto místům je v ČR lehce přes 100 metrů.

Sběrný dvůr

Místo, které je určené převážně pro odvoz odpadů, které se nesbírají běžně na ulicích (velkoobjemový, bioodpad, elektroodpad, kovy). Co přesně můžete na sběrný dvůr odložit zjistíte u jeho provozovatele. Provozovatelem sběrných dvorů bývá obec nebo svozová firma.

Separace

Cizí slovo, které znamená třídění odpadu. Takže ukládání jednotlivých druhů odpadu do příslušných nádob.

Sklářský kmen

Směs surovin, které se používají pro výrobu skla. Nejdůležitějšími surovinami jsou křemenný písek, soda (potaš), vápenec a další přísady ovlivňující vlastnosti skla.

Škvára

produkt spalovacích procesů, tedy zjednodušeně řečeno to, co zůstane po spáleném odpadu.

Směsný plast

Různé druhy plastu dohromady. Tento plast se využívá pro výrobu laviček, plotových latí, obrubníků i dlažby.

Spaliny

To co vznikne při hoření - jinými slovy zplodiny hoření.

Spodní výsyp

Tento způsob výsypu vnitřku mají kontejnery typu „zvon“. Kontejnery s tímto druhem výsypu nemají žádné víko, vysypávají se zvednutím nad auto a otevřením jejich dna.

Svozová firma

Obecné označení pro společnost, která se zabývá odvozem odpadu v městech a obcích, případně také u firem, apod. Tyto společnosti provozují často i dotřídovací linku, případně skládku odpadu. Odpady mohou svážet pouze svozové firmy - ty mají souhlas krajského úřadu.

Svozová technika

Nákladní vozidla různých velikostí a typů, která slouží ke svozu odpadu.

T

Třídění odpadu

Ukládání odpadů podle materiálu odděleně do příslušných nádob nebo na k tomu určená místa. Pro většinu odpadů se jedná o barevné kontejnery.

Tříděný odpad

Odpad, který byl uložen do barevných kontejnerů nebo na zvláštní místa. Tento odpad se odváží na dotřídění a následně k využití.

U

UV záření

Ultrafialové záření – neviditelné záření, které je součástí slunečního světla. Mimo jiné v přírodě napomáhá i rozkladu odpadů.

V

Vratný obal

Obaly, které jsou na více použití, se nestávají odpadem, ale je možné je vrátit. Typickým příkladem je přepravka s pivními lahvemi. Aby lidé tyto obaly vraceli, musí většinou při jejich nákupu zaplatit zálohu, která jim je při navrácení obalu vrácena.

Využitelný odpad

Takový odpad, který lze dále zpracovat, recyklovat. Tento odpad se musí odkládat na zvláštní místa – barevné kontejnery, pytle, sběrné dvory nebo výkupny. Využitelný odpad nesmí obsahovat zbytky potravin nebo být jinak znečištěn.

Využití odpadů

Činnost, při které dochází ke zhodnocení odpadů a využití jejich vlastností. Toho se může dosáhnout recyklací nebo energetickým využitím.

Z

Zbytkový odpad

Tento odpad je opakem odpadu využitelného – jedná se o odpad, který není možné recyklovat, a

proto nemá smysl ho třídit. Mělo by se jednat o odpad, který nám zbyl po vytrídění odpadů využitelných. U tohoto odpadu není škoda, když skončí na skládce. Jeho nejlepším využitím je většinou využití energetické.

Zemědělský odpad

Odpady, které vznikají při zemědělské výrobě. Většina těchto odpadů je v zemědělství i zpracována - největší část tvoří přírodní odpady.

ZEVO

Zařízení k energetickému využívání komunálních odpadů.

Zpětný odběr

Zpětný odběr výrobků (ZOV) vychází z principu individuální odpovědnosti výrobce zajistit nakládání s výrobky po ukončení jejich životnosti. Jedná se například o baterie, pneumatiky nebo elektrozařízení. Způsoby zpětného odběru jsou různé - často jsou do nich zapojeni koncoví prodejci.

Zvon

Druh kontejneru, který je vysypáván zespodu. Nejčastěji se tyto kontejnery využívají pro sběr skla.

Živnostenský odpad

Živnostenský odpad vzniká nevýrobní činností právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obcí, např. v úřadech, kancelářích, ve veřejných stravovacích zařízeních, apod.